

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Μπέργκερ χωρίς κρέας

(1) Έχουμε προγραμματιστεί να θεωρούμε **αποτυχία** την έλλειψη ανθεκτικότητας μπροστά στις αντιξοότητες, την **αδυναμία** να πιστέψουμε, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, ότι η ζωή συνεχίζεται. Και να το πρόβλημα της παρούσας συνθήκης που καλούμε να διαχειριστούμε. Η ανθεκτικότητα που οφείλουμε να επιδείξουμε, η στωικότητα, η αποδοχή συντελούνταν έως τώρα σε ένα πλαίσιο όπου η ζωή όντως συνεχιζόταν. Μπορεί αυτό να ήταν σκληρό κάποιες φορές, ταυτόχρονα όμως, και πάντα παρηγορητικό.

(2) Ο καθένας μας περνούσε τον πόνο του, αλλά γύρω γύρω όλος ο υπόλοιπος κόσμος συνέχιζε τη γνωστή πορεία του. Τα καφέ ήταν γεμάτα, στα εστιατόρια δεν έβρισκες να κάτσεις, τα πεζοδρόμια έξω από τους κινηματογράφους και τα θέατρα πλημμύριζαν κόσμο στο τέλος της παράστασης, οι συναυλίες γέμιζαν, έπεφτες πάνω σε γνωστούς πηγαίνοντας από δουλειά σε δουλειά, καθόσουν λίγο να πεις ένα ποτό, πλήθος οι ευκαιρίες να βγεις για λίγο από την προσωπική σου εμμονή ή έστω να τη μοιραστείς.

(3) Τώρα βρισκόμαστε μετέωροι, ανίκανοι για οποιαδήποτε προβολή στο μέλλον, **παγιδευμένοι** σε ένα παρόν που μας δυσαρεστεί, μας αγχώνει, μας ταράζει. Εκτός πλαισίου. Θρηνούμε ο καθένας για άλλα ίσως πράγματα, βιώνουμε όμως και ένα πένθος συλλογικό, πένθος για τη ζωή όπως την ξέραμε, προσπαθούμε να ανταποκριθούμε με τα εργαλεία που μας χρησίμευαν ως τώρα. «Άντε να τελειώσει, και όλα θα γίνουν όπως πριν.» «Θα γίνουν όμως;» είναι η σκέψη που ακολουθεί.

(4) Ο άνθρωπος είναι πλάσμα που ορίζεται από τις συνήθειές του, στις οποίες επιμένει με όποιον τρόπο μπορεί. Και αν δεν μπορεί να κρατήσει την ουσία τους, θα προσπαθήσει να διατηρήσει τη φόρμα. Στα βίγκαν εστιατόρια που έχουν αρχίσει να γίνονται της μόδας μπορεί κανείς να κάτσει και να παραγγείλει μπέργκερ χωρίς ίχνος κρέατος και πίτσα χωρίς αλεύρι στη ζύμη. Καμία θρεπτική, γευστική, οσφρητική σχέση με το πρωτότυπο, όμως μια γνωστή μορφή, που ίσως να μπορεί να ανασυστήσει, μέσω του βλέμματος, μία ηχώ κάποιας απόλαυσης.

(6) Και αν όποιος αποφασίζει να μην ξαναφάει ζωικά προϊόντα, **δυσκολεύεται** να ξεχάσει ότι η θέα ενός μπέργκερ συνδέεται με την απόλαυση, και το αποζητά, ακόμα και χωρίς κανένα από τα δομικά του υλικά, ενώ ταυτόχρονα γνωρίζει ότι, αν το θελήσει, στη διπλανή γωνία μπορεί να δαγκώσει ένα ζουμερό μπιφτέκι, τι ακριβώς καλούμαστε να κάνουμε εμείς, που στήνουμε πλέον, χωρίς να αποτελεί επιλογή, μία ζωή που θέλουμε να θυμίζει όσο περισσότερο γίνεται την παλιά μας απόλαυση αλλά ξαφνιαζόμαστε καθημερινά από την **ανοίκεια** γεύση της ζωής χωρίς τη ζωή;

(Μυρσίνη Γκανά, ποιήτρια. Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ. Διασκευή.)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1η δραστηριότητα

A1. Σωστό ή Λάθος με βάση το περιεχόμενο του κειμένου.

- α. Ο άνθρωπος θεωρεί ως αποτυχία την απουσία αντοχής έναντι των δυσχερειών. : Σ
- β. Έως πρόσφατα, οι άνθρωποι είχαν πολλές ευκαιρίες για κοινωνικοποίηση. : Σ
- γ. Το παρόν χαρακτηρίζεται από αισιόδοξη βεβαιότητα για την πορεία του μέλλοντος. : Σ
- δ. Ο άνθρωπος προσπαθεί να διατηρεί τις συνήθειές του. : Σ
- ε. Οι άνθρωποι πλέον δεν ρυθμίζουν τη ζωή τους όπως επιθυμούν. : Σ

A2. Ο τίτλος «Μπέργκερ χωρίς κρέας» προκαλεί έκπληξη στον αναγνώστη, αφού παρατηρεί ότι μέσω αυτού εκφράζεται μια αντίφαση. Ο τίτλος συνδέεται με το νόημα του κειμένου, για τον λόγο ότι το κείμενο πραγματεύεται το γεγονός ότι σταδιακά διαδίδονται τα τρόφιμα που δεν αποτελούνται από τα παραδοσιακά συστατικά τους, όπως το μπέργκερ χωρίς κρέας και η πίτσα χωρίς αλεύρι στη ζύμη.

2^η δραστηριότητα

A3. που έχουν αρχίσει να γίνονται της μόδας : Η πρόταση είναι αναφορική ονομαστική, επειδή εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία «που». Για τον ίδιο λόγο, η πρόταση είναι επιθετική.

A4. αποτυχία ≠ επιτυχία

αδυναμία ≠ δυνατότητα, ικανότητα

παγιδευμένοι ≠ αποδεσμευμένοι, απελευθερωμένοι, ανεξαρτητοποιημένοι

δυσκολεύεται ≠ διευκολύνεται

ανοικεία ≠ οικεία, γνώριμη

3^η δραστηριότητα

Αγαπητοί συμπολίτες καταναλωτές,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αποτελεί γεγονός ότι η παραδοσιακή διατροφή σταδιακά αντικαθίσταται από πολλές τροφές αμφίβολης προέλευσης, οι οποίες έχουν πλέον καθιερωθεί στο διατροφικό πρόγραμμα πολλών πολιτών. Η αμφίβολη, όμως προέλευση των τροφών αυτών προκαλεί και τα αντίστοιχα αρνητικά αποτελέσματα.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ: -Κατ' αρχάς, πληθώρα ασθενειών έχει προκληθεί εξαιτίας της κατανάλωσης διάφορων μεταλλαγμένων προϊόντων. Οι ασθένειες αυτές, που δεν είναι πάντοτε εύκολο να θεραπευτούν, συχνά μεταδίδονται και σε επόμενες γενεές, οδηγώντας σε πολύ σοβαρές δυσλειτουργίες του οργανισμού, αλλά ακόμα και σε θανάτους.

-Επιπρόσθετα, διαταράσσεται η ισορροπία της φύσης, αφού για την παρασκευή των τροφίμων αυτών πραγματοποιούνται διασταυρώσεις γονιδίων από διαφορετικούς οργανισμούς. Συνεπώς, δεν καθίσταται εύκολο να διατυπωθούν με σαφήνεια διάφοροι σημαντικοί κανόνες για την φύση, με επίπτωση να μην καθίσταται κατανοητή η λειτουργία της.

-Ακόμα, η υπερπαραγωγή των μεταλλαγμένων τροφίμων προκαλεί την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, για τον λόγο ότι υπέρογκη ποσότητα χλωρίδας και πανίδας κακοποιείται αλλά και εξαλείφεται για την παρασκευή των συγκεκριμένων

τροφίμων. Επομένως, το οικοσύστημα οδηγείται σε συχνά ανεπανόρθωτη καταστροφή.

-Εκτός των προαναφερθέντων, οι εταιρείες που τα παράγουν οδηγούνται σε μονοπωλιακό έλεγχο της παραγωγής. Παράλληλα, εκτοπίζουν τις εταιρείες με παραδοσιακά προϊόντα, με αποτέλεσμα να αποδυναμώνονται οικονομικά και οι εργαζόμενοι σε αυτές να χάνουν τις επαγγελματικές θέσεις τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Συνοψίζοντας, αγαπητοί συμπολίτες καταναλωτές, χρησιμοποιούνται τροφές αμφίβολης προέλευσης για πολλούς λόγους, οι οποίες προκαλούν ποικίλες επιπτώσεις. Επομένως, κρίνεται αναγκαίο να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό, διότι έτσι η διατροφή θα συμβάλλει στην ομαλή ανάπτυξη του ανθρώπου.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

- B1.** α. Ο πατέρας του Τζίμι έπαιξε δευτερεύοντα ρόλο στο Σχέδιο Οργούνια. : Λ
β. Η τιμή του κρέατος αυξήθηκε λόγω της περιβαλλοντικής σταθερότητας. : Λ
γ. Η μητέρα του Τζίμι απουσίαζε κατά περιπτώσεις από το γεύμα στην καφετέρια. : Σ
δ. Οι άντρες και οι γυναίκες από τα διπλανά τραπέζια δεν ειρωνεύονταν τον Τζίμι. : Λ
ε. Ο Τζίμι τραγουδούσε χλευαστικά προς τα οργούνια. : Λ
στ. Τα οργούνια ήταν στάσιμα, κατά τον πιο πολύ χρόνο. : Σ

2η δραστηριότητα

B2. -Διάλογος: «Μην πέσεις μέσα», τον προειδοποιούσε ο πατέρας του. «Θα σε κάνουν μια χασιά.»

«Όχι δεν θα με κάνουν» απαντούσε ο Τζίμι.

-Εσωτερικός μονόλογος: Γιατί είμαι φίλος τους, σκεφτόταν. Γιατί τους τραγουδάω.

B3. - κορυφαίους αρχιτέκτονες του Σχεδίου Οργούνια

- το κρέας έγινε πανάκριβο

- άνοστα αστεία

- δεν έκαναν τίποτα τα καημένα

3η δραστηριότητα

B4. Ο Τζίμι είναι ένα παιδί το ποιο διαθέτει ευαίσθητο χαρακτήρα. Αυτό γίνεται αντιληπτό από το γεγονός ότι , αν και ο πατέρας του συγκαταλέγεται στους πρωταγωνιστές της αναδημιουργίας οργάνων από ανθρώπινο ιστό σε γενετικά αναβαθμισμένα γουρούνια, ο ίδιος δεν απολαμβάνει το αποτέλεσμα. Πιο συγκεκριμένα, δεν του αρέσει να καταναλώνει τα γεύματα που έχουν δημιουργηθεί από το σχέδιο στο οποίο συμμετείχε ο πατέρας του, και για αυτόν τον λόγο τον χλευάζουν διάφορα γνωστά του πρόσωπα, χωρίς, όμως, ο Τζίμι να αντιδρά εναντίον τους. Συμπονά τα γουρούνια που καταναλώνονται, επειδή αυτό συμβαίνει χωρίς τη θέλησή τους, και αυτό του φέρνει στον νου ομοιότητες με τον ίδιο, διότι δεν του έχουν παραχωρηθεί δικαιώματα. Άρα, είναι και καταπιεσμένος. Επίσης, θλίβεται για

τα βρόμικο κλουβιά στα οποία εκτρέφονται τα οργούνια και αποτελεί ευχάριστη συντροφιά για αυτά, αφού τα επισκέπτεται και τους τραγουδά.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΟΡΟΣΗΜΟ